

WIDOWS AND WIDOWERS IN 19'TH CENTURY FAROE ISLANDS

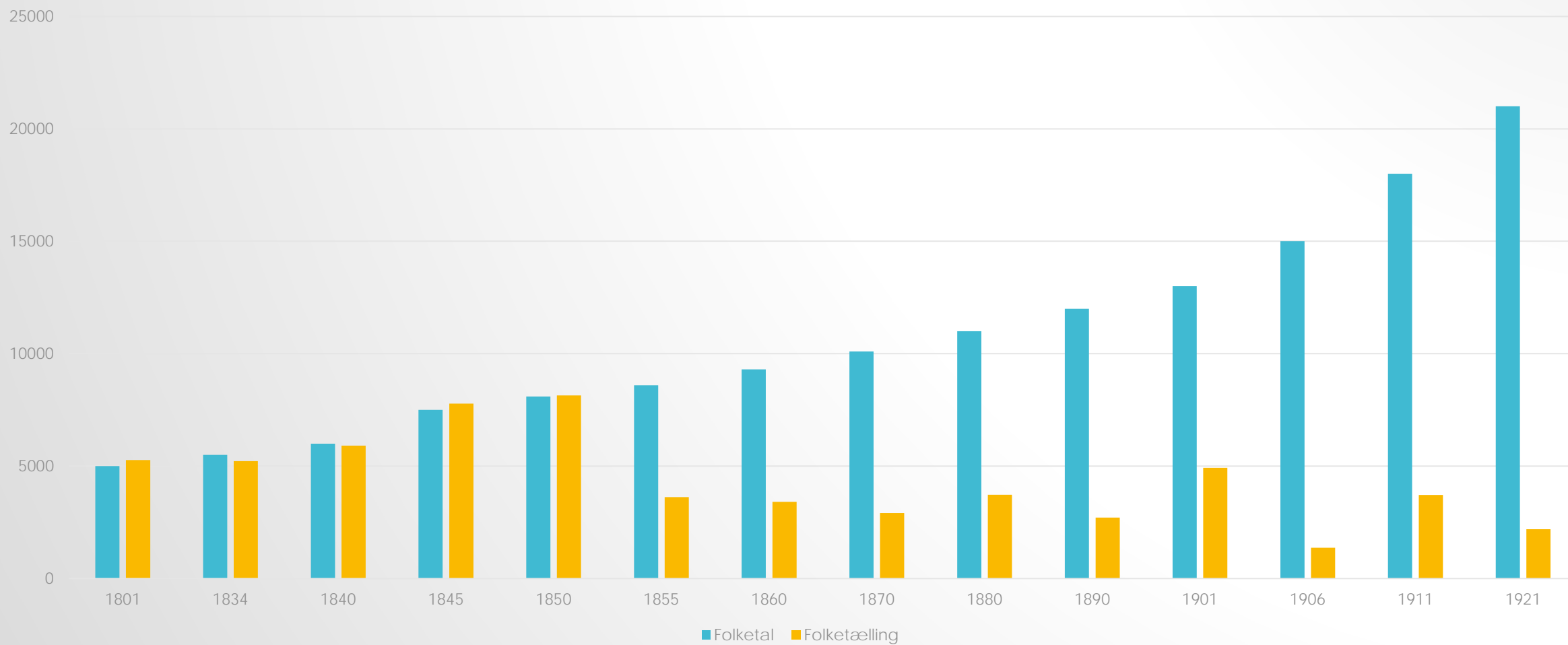
Gender and age differences over the course of the century

Vestnordisk arkiv konference
Reykjavík 29. aug. – 31.aug. 2017

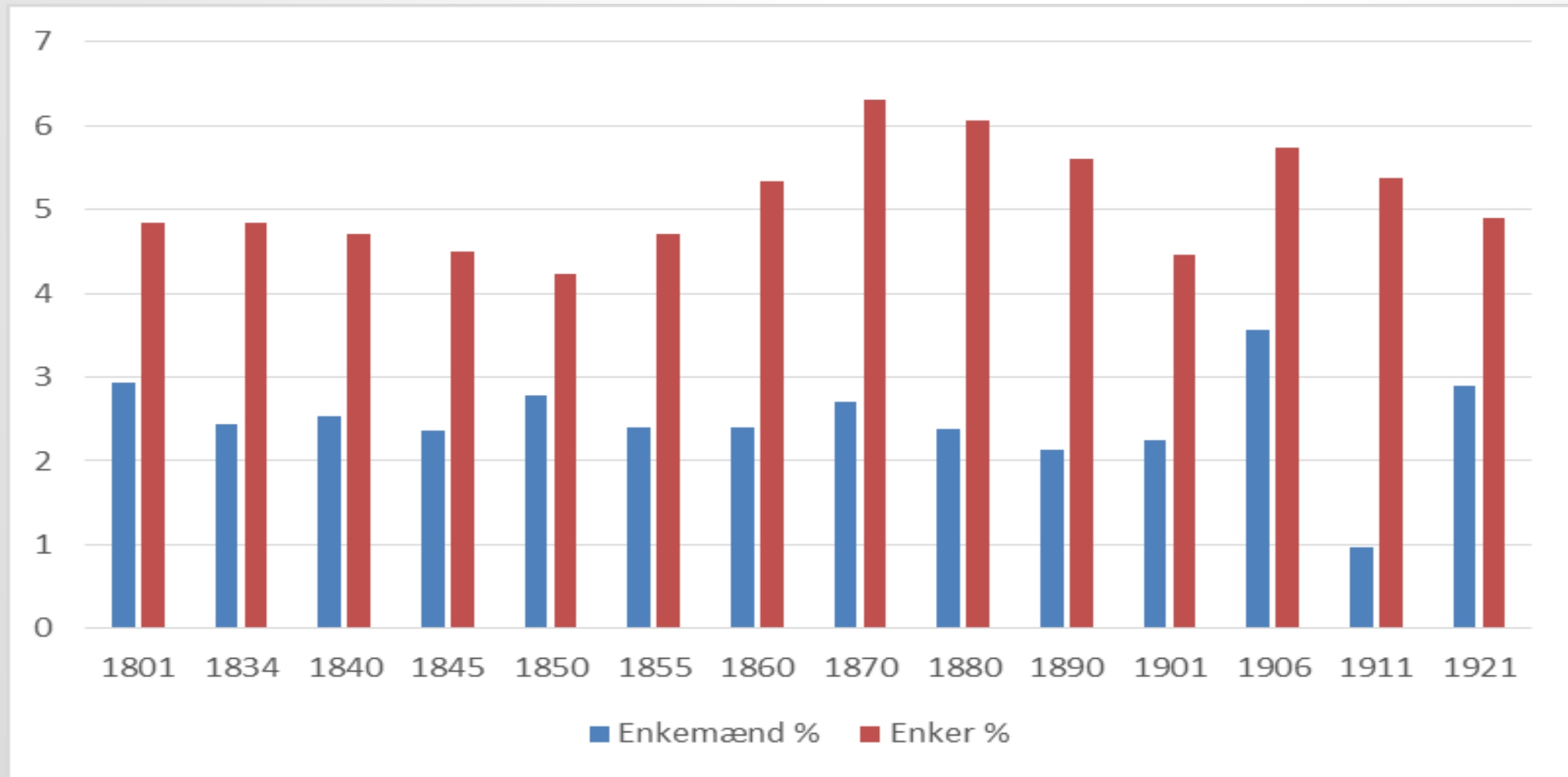
Annika Y. Skaalum
Føroya Landsskjalasavn

INDTASTNINGER AF FOLKETÆLLINGER I FORHOLD TIL FOLKETALLET

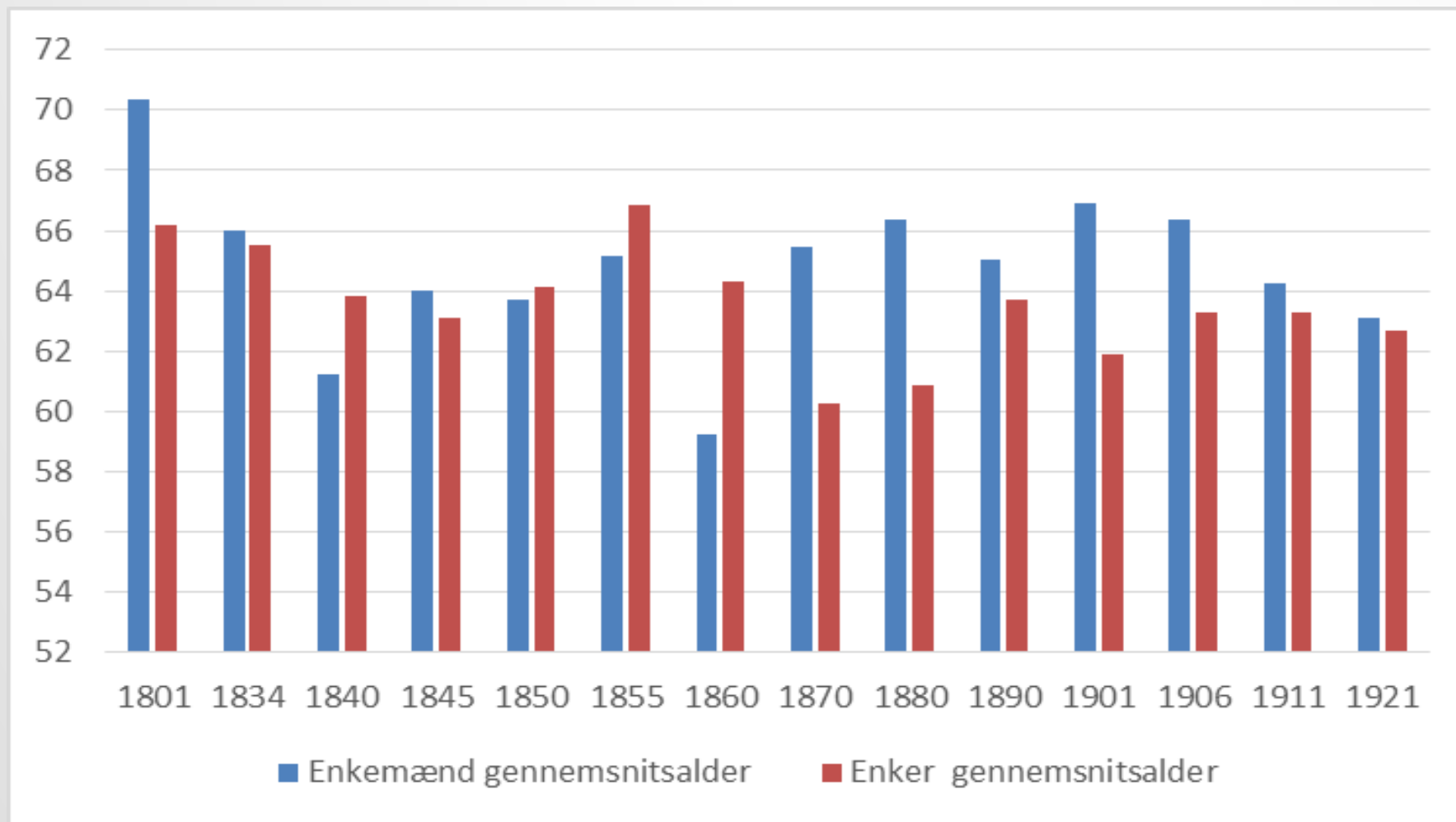
ENKER OG ENKEMÆND I FOLKETÆLLINGERNE 1801-1921

EKSEMPLER PÅ OFFENTLIGE HELBREDS- OG HELSETILTAG I 1800 TALLETS FÆRØERNE

1. 1803 kom forordning om regelmæssige helbredsbeskrivelser, som landskirurgen forestod, med registreringer og indberetninger til Sundhedskollegiet om helbredssituationen i landet.
2. 1805 kom Karantænelov, hvis formål var at forestå tilsyn med fremmede skibe som kom til øerne og, hindre smitsomme sygdomme.
3. 1812 kom lov om koppevaccination.
4. 1813 trådte lov om jordemødre i kraft.
5. 1818 blev regelværk om landskirurgens embedspligter belyst.
6. 1829 blev det nyopførte Færø Amts Hospital taget i brug.

GENNEMSNITSALDER 1801-1921

NOGLE EKSEMPLER PÅ HELBREDSMÆSSIGE UDFORDRINGER I 1800 TALLET

- 1807-14, Krigsår og isolation
- 1808, "Grasserende smitteepidemi",
- 1828, "epidemisk febersygdom"
- 1838, Influenza
- 1846, Mæslinge-epidemi

Kilde: Hagstova Føroyar

FORANDRINGER I LIVSGRUNDLAG GENNEM 1800 TALLET

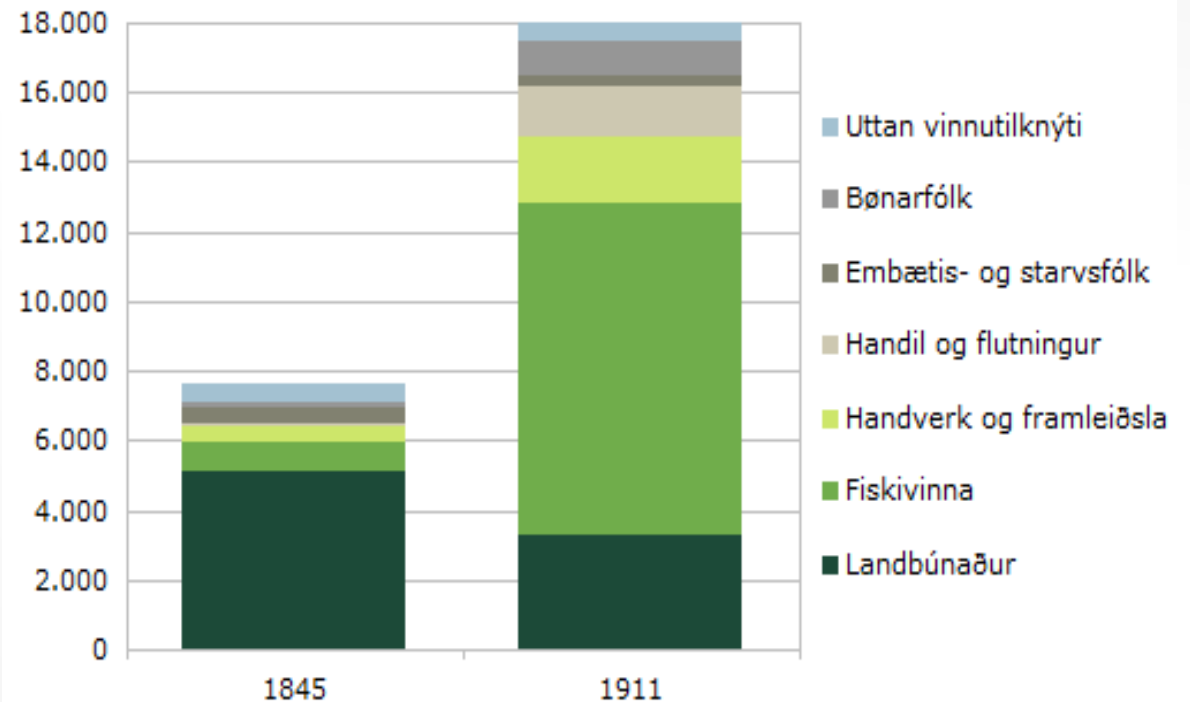
Býti av kaloriukeldum í 1814:

	Eindir í tali ¹⁾	Roknað í kg ella litrum	kcal í alt	kcal/dag	% - býti
Korn, feroyst	1.755	140.400	393.120.000	208	7,6
Korn, innflutt	5.500	440.000	1.232.000.000	652	23,8
Lambskjöt	28.100	337.200	539.520.000	286	10,4
Lambstálg	28.100	84.300	463.650.000	245	9
Mjólkkýr	2.297	3.307.680	2.149.992.000	1.138	41,6
Fiskur	200	7,3
Fuglur	34.210	8.655	13.848.208	7	0,3
Samanlagt	2.737	100

¹⁾ Eindir: Kornid er talt í tunnum, hitt í tali av lombum, kýr og fugli

Kelda: Guttesen 2010, 45

Fólkið býtt eftir vinnu hjá forsyrgjara, 1845 og 1911

Kelda: Fólkateljningar

HELBREDSFARER FOR HENHOLDSVIS KVINDER OG MÆND I 1800 TALLETS FÆRØERNE

	Kvinder	Mænd
Sygdom	+	+
Barsel	+	-
Arbejde med at skaffe mad	-	+

- Sygdomme: Fare for alle – begge køn og i alle aldre
- Barsel: fare for gifte kvinder (antallet af uægtefødte børn meget lavt)
- Arbejde med at skaffe mad: fare for unge ugifte såvel som voksne gifte mænd

TENDENSEN MED DOBBELT SÅ MANGE ENKER VAR GENEREL – OG IKKE BLOT PÅ FÆRØERNE

- Overskud af kvinder
- Underskud af mænd
- Antallet enker – og enkemænd falder med tiden og udvikling af helsevæsen

Kvinder

- Flere overlevede ungdomsår
- Færre døde i barsel
- Enker: vanskeligt at finde ny mage

Mænd

- Flere døde i ungdommen
- Familiemænd døde i større grad under arbejde med at skaffe mad
- Enkemænd: let at finde ny mage

- Kilde: (Blieszner 1993; Zick and Smith 1991; Lee et al. 2001)

Read more: [Widowhood - Demography Of The Widowed - Gender, Women, and Five - JRank Articles](http://family.jrank.org/pages/1753/Widowhood-Demography-Widowed.html#ixzz4rBGBSfxc) <http://family.jrank.org/pages/1753/Widowhood-Demography-Widowed.html#ixzz4rBGBSfxc>

MULIGHEDER HVIS INDTASTNING AF FOLKETÆLLINGERNE BLIVER FULDFØRT

- Større pålidelighed
- Påvise lokale forskelligheder
- Påvise forandringer gennem tiden
- Kræver stor indsats
- Mere end halvdelen mangler stadig (Ca. 80.000)
- Slægtsforsker foreningen som forestod indtastningen er ikke så aktiv længer

<https://www.youtube.com/watch?v=7KpHywkzu6Q>

TAKK FYRI MEG 😊